

SZAKIRÁNYÚ JOGI ÉS GAZDASÁGI ISMERETEK

MFAT730004L

Bánya- és geotechnikai mérnöki mesterszak
Hidrogeológus mérnöki mesterszak

2020/21 I. félév

TANTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

Miskolci Egyetem
Műszaki Földtudományi Kar

Ásványtani-Földtani Intézet

<p>Tantárgy neve: Szakirányú jogi és gazdasági ismeretek Tárgyfelelős: Dr. Márai Ferenc, egyetemi docens</p>	<p>Tantárgy kódja: MFFAT730004L Tárgyfelelős tanszék/intézet/tárgyjegyző: Ásványtani- Földtani Intézet Tantárgyelem: K</p>
Javasolt félév: 1	Előfeltételek: nincs
Óraszám/félév: 8	Számonkérés módja (a/gy/v): aláírás+vizsga
Kreditpont: 2	Tagozat: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A A vonatkozó szakirányú szupranacionális és nemzeti jogi szabályozás és hatósági rendszerek beható és gyakorlatias megközelítésű megismertetése a mesterkurzus résztvevőivel. A földtani kutatás, ásványi nyersanyag kitermelés, környezetvédelem területén megjelenő gazdasági kérdések tárgyalása.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: T1, T3, T4, T5, T10 képesség: K4, K10 attitűd: A3, A4, A5, A7 autonómia és felelősség: F1, F2, F3, F4, F5</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jogi alapfogalmak 2. Az Európai Unió bányászatra és földtanra vonatkozó közösségi joga (belső piac, környezetvédelem, természetvédelem) 3. A bányászat szempontjából fontosabb nemzetközi egyezmények és iparági szabványok 4. A bányászat és a földtani környezet hazai szabályozása, a bányatörvény és végrehajtási rendeletei 5. A bányászatra vonatkozó egyéb hazai szabályozás (energetika, környezetvédelem, vízgazdálkodás, építésügy) 6. Az állami irányítás egyéb jogi eszközei a bányászatra vonatkozóan (MBFH, MEH utasítások), és engedélyezési praktikum (a közigazgatási eljárás a Ket. alapján) 7. A fenntartható fejlődés fogalma, szerepe az ásványi nyersanyag kitermelés számára, határköltséget meghatározó tényezők, I., II. sz. bányajáradék 8. A Hotelling szabály és megoldása különböző feltételek mellett 9. Bányászati projektek költségelemzése, költség típusok, rentabilitás meghatározása, lelőhely paraméterek (flow, fund, bonitás, minőség) 10. Diszkontált módszerek, nyersanyag adóztatási modellek 11. Bányászati projektek pénzügyi paramétereinek optimalizálása 12. Környezetgazdasági alapfogalmak: externália, szennyezés optimális mértéke, Pigou-i adó, Coase-tétel 13. Környezetértékelési módszerek 	
<p>Félévközi számonkérés módja, alkalmazott oktatási módszerek: Előadások témájához kapcsolódó rövid elemzési feladatok (grafikonok kiértékelése, jogszabályok, ECJ döntések elemzése); bányászati projekt pénzügyi modelljének elkészítése, DCF modell elemzése és optimalizálása (30%).</p> <p>A félév végén a hallgatók írásbeli vizsga (70%).</p> <p>Értékelési határok: > 80 %: jeles 70 – 80 %: jó 60 – 70 %: közepes 50 – 60 %: elégséges < 50 %: elégtelen</p>	

Kötelező és javasolt irodalom jegyzéke:

- Wagner H. et al. 2006: Minerals planning policies and supply practices in Europe – European Commission Directorate General Enterprise, University of Leoben, http://ec.europa.eu/enterprise/steel/index_en.htm
- Hámor T. 2004: Sustainable mining in the European Union: The legislative aspect – Environmental Management, Vol. 33., pp. 252-261.
- Hámor T. 2003: A bányászat és a bányászati hulladék kezelés szabályozása az Európai Unió közösségi jogában – Magyar Közigazgatás, Vol. LIII., No. 3., pp. 139-146.
- Hámor T. 2002: A Magyar Geológiai Szolgálat az uniós csatlakozás küszöbén: Elemző összehasonlítás az EU tagállamok földtani szolgálataival - Földtani Kutatás, Vol 39., No. 3., pp. 41-49.
- Hámor T. 1999: Jogharmonizáció, csatlakozás, földtani kutatás (Legal harmonization, EU accession and geological research) – Földtani Kutatás, Vol. XXXVI., No. 3., pp. 44-45.
<http://eur-lex.europa.eu/>, <http://www.mbfh.hu/hu/>, <http://www.eurogeosurveys.org/>, <http://www.euromines.org/>
- Pearce, D.W. & Turner R.K. *Economics of natural resources and the environment* (Harvester Wheatsheaf, London, 1990)
- The minerals and metals policy of the Government of Canada: Partnerships for the sustainable development* Ministry of Public Works and Government Services Canada, 1996
- Tilton, J.E. *Exhaustible resources and sustainable development* 22 (1-2) Resources Policy 91 (1996)
- Tóth M., Faller G. *Törvényszerűségek az ásványnyersanyaggazdaságban: Az ásványnyersanyag- és energiapolitika alakulását meghatározó természeti, technikai és gazdasági törvényszerűségek* (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1996)
- J. Otto & J. Cordes. *The Regulation of Mineral Enterprises: A Global Perspective on Economics, Law and Policy*; (RMMLF, 2002.)
- J. Otto (Ed); *The Taxation of Mineral Enterprises*, (Graham and Trotman/Kluwer, London, 1995)

Féléves órabeosztás 2019/20 1. félév

alkalom	Előadás anyaga
1.	Bányászati jogi alapok. Nyersanyag kitermelés ciklus, szereplők, Ásványi nyersanyag politika, EU Nyersanyag Kezdeményezés
2.	EU jogi rendszer, elsődleges, másodlagos jogforrások, releváns nemzetközi szerződések. Belső piac szabályozás (Koncessziós, Közbeszerzésekről szóló, Szolgáltatásokról szóló irányelvek), OSH keret irányelv, REACH
3.	Környezeti hatástanulmányokról szóló, Stratégiai környezeti, természetvédelmi irányelvek. Bányászati hulladék irányelv, Víz keretirányelv, Seveso irányelv
4.	Nyersanyag projektek engedélyeztetése és a területi tervezés közötti kapcsolat A Hotelling szabály és megoldása különböző feltételek mellett. Környezetgazdasági apalfogalmak: externália, szennyezés optimális mértéke, Pigou-i adó, Coase-tétel